

Davor Capković rođen je 31.10.1986. g. u Zagrebu u obitelji podrijetlom iz Pučišća na otoku Braču. Osnovnu glazbenu školu završio je u Zagrebu i Velikoj Gorici. Magistrirao je sociologiju i komparativnu književnost na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Sa klapskom je pjesmom u doticaju praktički od rođenja, no aktivno se klapskim pjevanjem počeo baviti 2007. g. u Zagrebu u tada osnovanoj muškoj klapi "Petrada" pod vodstvom Jurice Boškovića. Od jeseni 2011. g. uz dotadašnju pjevačku, zajedno sa Juricom Boškovićem preuzima i ulogu voditelja klape. Od jeseni 2012. g. sa njime surađuje i u vođenju VA "Angeluš", a od početka 2014. g. je s njime i Petrom Biskup i u ulozi suveditelja zagrebačke ženske klape "Čakulone". Od veljače 2012. g. preuzima ulogu voditelja u novoosnovanoj ženskoj klapi "Obilanca" u Zagrebu, a u ožujku 2013. g. preuzima vođenje ženske klape "Kolapjanke" iz Siska. Te 2013. g. na priznatom festivalu "Klape Gospi Sinjskoj" sa klapom "Petrada" osvaja prvu nagradu publike dok VA "Angeluš" istovremeno osvaja prvu nagradu stručnog žirija. U svibnju 2014. g. preuzima ulogu voditelja zagrebačke ženske klape "Armorin", koja te godine na najznačajnijem klapskom festivalu- FDK-u u Omišu- osvaja prvo mjesto žirija i publike u ženskoj konkurenciji, dok mješovita klapa "Đirata" čiji je član i pjevač na istom festivalu osvaja prvu nagradu stručnog povjerenstva u Večeri novih skladbi. S nagradama nastavlja u 2015., 2016. i 2017. godini. Kroz dosadašnji rad kao pjevač i voditelj susretao se i surađivao sa mnogim klapskim stručnjacima, od kojih najprije valja izdvojiti Joška Čaletu i Marka Rogošića. Oni su, uz već spomenutog Juricu Boškovića, ljudi koji su najviše utjecali a i dalje utječu na njegov rad i čiji savjet i mišljenje uvijek može potražiti.

Crkva sv. Katarine | Katarinin trg bb | u 20:00 sati

"AH, MOJ KRIŽU, GORKA ŽELJO", koncert

izvode: Muški pučki pjevački sastav župe Sv. Jure - Žeževica,
Mješoviti pjevački zbor iz župe Zadvarje -
(ženska klapa "Kostela" i muška klapa "Duare")
pučki pivači Župe Uznesenja BDM - Blato na Cetini

odabir i animacija: Joško Čalet, Marijo Krnić, Jure Šaban-Stanić

P r o g r a m :

Veliki tjedan

1. Židovska su djeca (Cvitnica)
2. Puče moj (Veliki petak)
3. Križu sveti (Veliki petak)
4. Ispovjedajte se (Veliki petak)

Sprovodni obred

1. Štenje 1. iz Knige o Jobu
2. Upravi Gospodine, Bože moj
3. Iz dubine vapijem Tebi, Gospodine
4. Dan od gnjeva

(Muški pučki pjevači župe Sv. Jure - Žeževica)

Veliki tjedan

1. Na dan sedam žalosti (Cvitnica)
2. Gospin plač
3. Puče moj
4. Ispovidajte se
5. Budi hvaljeno po sve vike

Sprovodni obred

1. Kralju kojemu sve živi
2. Smiluj se meni, Bože
3. Štenje drugo
4. Braćo brata sprovodimo
5. Pomozite sveci Božji

(Pučki pivači Župe Uznesenja BDM - Blato na Cetini)

Tradicijski glagoljaški napjevi iz Zadvarja

1. Budi hvaljeno, po sve vrime...
  2. Gospodine, smiluj se
  3. Jaganjče Božji
  4. Ispovidajte se
  5. Puče moj,
  6. Dođi, Duše Presveti
  7. Gospin plač
- (redigirala Olja Jelaska)

Sve napjeve obradio Marijo Krnić.

(Mješoviti pjevački zbor iz župe Zadvarje – ženska klapa "Kostela" i muška klapa "Duare")

Pučko korizmeno i sprovodno pjevanje u župi sv. Jure – Žeževica

Današnji prostor župe Žeževica nalazi se na vrlo dinamičnom povijesnom području. Ta krševita visoravan je dobar dio svoje prošlosti (od 1699.) bila nemirna državna granica Osmanskog Carstva i Mletačke Republike. Gornja Žeževica (prostor glazbenog etnografskog interesa ovog teksta i koncerta) je ostala pod Turcima, a Donja Žeževica je pripala Veneciji. U povijesno-kulturološkom smislu važnija je činjenica pripadanja Žeževice vrlo važnoj župi "Radobilja" koja je u složenim nacionalnim i ratnim previranjima često prekrajala svoje granice. Utemeljena je sredinom 14. stoljeća; povijesno središte bili su Katuni (udaljeni od Žeževice desetak minuta vožnje). Danas je Radobilja dio povijesne memorije, ali kroz rad udruga u kulturi i historiografska bilježenja vidimo jednu snažnu kulturnu cjelinu koja je s posebnim refleksom u baštinskom pjevanju očuvala nacionalni identitet i integritet. Najvažniji utjecaj su svakako imale generacije "popova" glagoljaša s posebnim naglaskom na osobu don Vida Kovačevića. U veljači ove godine u više navrata je promoviran roman autora Petra Merčepa: "Glagoljaš", koji je, u temelju, romansirana biografija prožeta povijesnim činjenicama o rečenom don Vidu Kovačeviću. Danas se u dobrom dijelu Radobilje i ganga i gusli, o čemu sam imao izravno svjedočanstvo u Blatu na Cetini gdje su gangaši i guslar dio pučke skupine koja se predstavlja i na ovom koncertu, ali u kontekstu pasionskog pjevanja.

Žeževica je od 1.siječnja 1941. samostalna župa, a do tada je bila u sastavu stare župe "Duare" (Zadvarje). U Žeževici je stanovao kapelan koji je posluživao i susjedni Grabovac, istočno selo od Žeževice prema Zagvozdu. Danas župa broji šestotinjak stanovnika, a administrativno je (kao Blato na Cetini i Zadvarje) dio Omiškog dekanata.

U župi danas djeluju dvije bratovštine: Sv. Blaža i Presvetog Sakramenta, a crkva na visoravni Orje je posvećena Sv. Juri. Oltarna slika Sv. Jure možda najbolje svjedoči vezu s domovinom i jezikom kroz rad glagoljaša, naime: svetac nije prikazan kao vitez u oklopu već kao muškarac u narodnoj nošnji na konju koji ubija zmaja. Slika je svojedobno bila izložbeni eksponat u Galeriji "Klovićevi dvori".

Tradicijsko pjevanje je muško s periodičnim uključivanjem ženskih vokala. Izvan rudimentarnih okvira opstalo je pjevanje sprovoda i napjevi Vazmenog trodnevlja. Sastav broji četiri do sedam pjevača koji se u sprovodnom obredu služe tekstovima iz knjižice: "Sv. Misa i Oficij za mrtve", Hvar, 1940. Tekstovi "Svete sedmice" su tiskani u Dubrovniku 1959., a priredio ih je fra Petar Vlašić. Melodije svih napjeva su u malom intervalskom rasponu; uglavnom se pjeva jednoglasno s povremenim prisustvom drugog glasa koji redovito ide u pedalni bas dajući posebnu oštrinu i rustičnost. Pjeva se "na uho", bez ikakvog pokušaja fiksiranja intonacije, čvrsto, "muški". Dio napjeva se izvodi u dvije male grupe (svaka s po dva pjevača), "štenja" su solistička, a neki brojevi su potpuno skupni. Formalnog voditelja nema, a ključan pjevač je Petar Troglić, remeta u crkvi. Sprovodni obred sačuvan je u cijelosti, a iz napjeva Velikog tjedna izdvajam: Židovska su djeca, Puče moj, Križu sveti, Ispovjedajte se i Muka Gospodina našega Isusa Krista. Ostali su napjevi fragmentarni.

O pučkom korizmenom pjevanju u župi Uznesenja BDM u Blatu na Cetini

Današnja župa Blato nalazi se s obje strane rijeke Cetine koje povezuje kameni most. Blato je, baš kao i Žeževica, dio povijesno- kulturne cjeline "Radobilja" i u tim okvirima se razvijalo. Župa je od kraja 15.st. do 1715. pod vlašću Osmanskog Carstva. Organski dekret austrijske vlade iz 1849. izrijeком navodi da Blato ostaje župa s kapelanjom u Novim Selima.

Pivači Blato na Cetini

Blato ima mušku pučku pjevačku skupinu koja je prilično dobro organizirana; uglavnom su naslijedili pjevanje svojih predaka i nisu ga mijenjali, dapače, ponosni su na činjenicu opstanka usprkos problemima koji su ih znali zadesiti. Danas je njihovo pjevanje čvrsto, broje desetak pivača, uglavnom jednoglasno. Postoje pokušaji uspostave drugog glasa, ali je to nesigurno i zahtjevalo bi ozbiljnije uvježbavanje. Pjeva se u manjem opsegu, neke pjesme skupno, jedan dio dvozborno, a postoje i dva solistička broja (" Na dan sedam žalosti" i "Štenje"). Pjeva se otvoreno, srčano, s nekim posebnim osjećajem povremenog nadmetanja u snazi i izražajnosti. Sprovodni obred sačuvan je u cijelosti, a u Velikom tjednu pjevači aktivno sudjeluju u bogoslužju i predstavljaju okosnicu pjevanja u Vazmenom trodnevlju (Gospin plač, Puče moj, Ispovidite se, Budi hvaljeno).

mr. sc. Jure Šaban Stanić

Mjesoviti pjevački zbor iz župe Zadvarje (fotografija: Jakov Kalajžić)

Pasioniski napjevi Zadvarja

O crkvenom glazbovanju u staroj žeževačkoj župi i u župi Zadvarje do konca prošloga stoljeća znamo jako malo. U crkvenim ljetopisima i zapisima župnika možemo pronaći tek pokoju natuknicu koja se tiče crkvene glazbene prakse. Tako primjerice znamo da su se u prosincu 1900. godine u pokorničkoj procesiji u povodu jubilarne svete godine od crkve sv. Ante do crkve sv. Ivana na Slimenu pjevale Gospine litanije, da je u veljači 1940. godine nabavljen harmonij slovenske tvrtke "Kacin" te da je pri blagoslovu nove crkvice Presvetoga Srca Isusova u listopadu 1941. godine pjevao muški i ženski zbor uz pratnju harmonija. Sačuvan je ostao i podatak da već sredinom 19. stoljeća u žeževačkoj župi na Veliki petak uz jutarnji liturgijski obred postoji i večernja pobožnost, koja je uključivala i pjevanje crkvene službe podijeljene na tri "noćnice", a od kojih se svaka sastojala od triju psalama i triju čitanja. Takva je praksa od davnina postojala u primorskim i otočnim mjestima, a u okolnim župama pjevao se Gospin plač. Pučki dio pobožnosti završavao je procesijom i pjevanjem psalma *Ispovidajte se Gospodinu*.

U memoriji Zadvarja još je uvijek živa uspomena na stare crkvene pučke pjevače. Ravnopravno su u bogoslužju pjevali muškarci i žene, s tim da se i danas pamte pojedini muški pjevači robusna i velika glasa. Spletom različitih socio-ekonomskih čimbenika tradicija crkvenoga pučkoga pjevanja polako jenjava do konačnoga nestanka krajem prošloga stoljeća. Novina u glazbenom životu zadvarske župe osnivanje je dječjega crkvenoga zbora pod vodstvom Renate Kolovrat, koja kao voditeljica crkvenoga pjevanja na Zadvarju djeluje od listopada 1992. do 2000. godine. Nakon njezina odlaska sastav nastavlja voditi njegovi najdarovitiji članovi. Dio pjevača toga ansambla i danas djeluje u crkvenom komornom vokalnom sastavu koji najčešće pjeva napjeve iz Ver-

bumove *Velike katoličke pjesmarice*, uglavnom uz jednostavnu akordsku pratnju na elektroničkim klavijaturama.

Jedini tradicijski crkveni pučki napjev sačuvan usmenom predajom, a pjeva se i danas poslije obreda Velikoga četvrtka, napjev je za Gospin plač, spjev o Isusovoj mucu, koji ponajprije izražava bol duše Isusove majke. Izvodi se na tekst fra Petrove preradbe (iz 1951. godine) fra Kneževićeve *Muke Gospodina našega Isusa Krista i plač Majke njegove*, s tim da se njezin prvi i zadnji dio, *Ponukovanje* i *Zaglavak*, izostavljaju. Gospin plač pjeva se po ulogama, a specifičnost je zadvarškoga načina izvođenja to što sve uloge pjevaju isti napjev, u istom tonalitetu.

Osim napjeva Gospina plača, sačuvano je još šest crkvenih pučkih napjeva i to u fonoteci Staroslavenskoga instituta u Zagrebu. Riječ je o dvama dijelovima ordinarija: *Gospodine, smiluj se* i *Jaganjče Božji*, dvama napjevima vezanima za liturgijsko slavje i pučku pobožnost Velikoga petka: *Puč moj (Prijekor)* i psalam 136 (135) *Ispovidajte se Gospodinu*, sekvenci *Dodi, Duše Presveti*, dijelu proslave svetkovine Duhova te svečanoj zahvalnoj pjesmi *Budi hvaljeno*. Snimku je 22. lipnja 1975. godine načinio Josip Milić, a pjevači su bili: Mijo Čizmić (rođen 1901. g.), Jozo Čizmić (rođen 1909. g.), Nevenka Čizmić (rođena 1915. g.), Zdenka Kvasina (rođena 1922. g.) i Nada Pejković (rođena 1931. g.). Snimljeni napjevi više se ne pjevaju, najmanje posljednjih 20 godina, a mlađe generacije, koje danas predvode crkveno pjevanje, uglavnom ih se ne sjećaju.

Svi su napjevi građeni u dijatonskom durskom tonalitetu, a melodija se najčešće kreće u rasponu intervala kvinte. Melodije najčešće započinju III. ili V. stupnjem durske ljestvice, tek u jednom primjeru II. stupnjem, a u pravilu završavaju na dominantu te u dvama slučajevima na toničkoj terci. Napjevi su sačuvani u jednoglasju ili dvoglasju, pri čemu se drugi glas paralelno kreće s prvim u intervalu terce, a karakterističan je interval i kadencirajuća prazna kvinta na dominantu, koja se javlja i u tijeku napjeva. U nekoliko primjera pretpjevač započinje prvu riječ ili prva dva sloga radi intonacije nakon čega mu se pridružuju ostali pjevači u dvoglasju. Prvi glas ili solo dionica često je ukrašena kratkim predudarima, trilerima, mordentima i sl. U pjevanju se ravnopravno javljaju ijekavica i ikavica, a u pojedinim primjerima možemo ih naći zajedno. Ritamska struktura teksta i ritmika njegove emfatične interpretacije baza je ritamske strukture napjeva; iz teksta tako proizlazi i sam gipki ritamski tok napjeva.

Za ovu prigodu svi su napjevi transkribirani i obrađeni tako da prvi dio obrade donosi napjev u obliku kako je sačuvan na snimci, a potom u jednostavnom četveroglasnom slogu, u maniri suvremenoga crkvenoga pučkoga pjevanja. Napjeve izvode članovi Ženske klape "Kostela" i Muške klape "Duare", obje iz Zadvarja, u ovoj prilici udruženi u *ad hoc* pjevački zbor.

Pjevači župe Zadvarje članice su i članovi ženske klape "Kostela" i muške klape "Duare", obje iz Zadvarja, u ovoj prilici udruženi u *ad hoc* pjevački zbor. Muška klapa "Duare" osnovana je u siječnju 2016. godine kao izraz dugogodišnje težnje da se obogati kulturni i društveni život općine Zadvarje. Klapa je dosad održala više nastupa u Zadvarju i okolnim mjestima, a prvo priznanje za svoj rad osvojila je u svibnju 2017. godine na međunarodnom natjecanju vokalnih sastava "Aurora cantat" u Karlovcu, gdje je nagrađena srebrnom plaketom. Na 52. festivalu dalmatinskih klapa Omiš 2018. klapa je nastupila na Večeri klapa debitanta u Bolu na Braču. Klapu je od osnutka do srpnja 2017. godine vodio mr. sc. Marijo Krnić, nakon njega prof. Josip Tomasović do listopada 2018. godine, a sada je vodi prof. Mirando Ursić. Ženska klapa "Kostel" osnovana je u kolovozu 2017. godine na inicijativu pjevačica župnoga crkvenoga zbora ohrabrenih uspješnim primjerom prve zadvarske klape, muške klape "Duare". Svoj prvi nastup održale su u prosincu 2017. godine, a od tada često nastupaju u svom i okolnim mjestima. U svome su se radu posvetile njegovanju tradicijskih klapskih napjeva. Klapu čini 9 Zadvarjanki, a od osnutka je vodi mr. sc. Marijo Krnić.

mr. sc. Marijo Krnić